

סיכום תוכנית עבודה מוס"ל 2025

הצגה לחברי מועצה

המוסד לבטיחות ולגהות

סיכום תכנית עבודה לשנת 2025

חברות וחברים יקרים,

1. אנו מתכבדים להציג בפניכם את סיכום תוכנית העבודה לשנת 2025, המציגה את פעילות המוס"ל לקידום הבטיחות בעבודה והבריאות התעסוקתית.
2. בהתאם לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954 סעיף 27, המוס"ל (1) ינהל פעולות הסברה; (2) יערוך ויפרסם מחקרים; (3) יסייע לבחירת נאמני בטיחות ולהקמתן של ועדות בטיחות, ידריכם ויעודם בפעולתם, ולפי בקשת ועדת בטיחות או חלק מחבריה ישלח, במידת האפשר, נציג לישיבות הועדה; (4) יסייע לשירות הפיקוח בפעולותיו; סיכום תוכנית העבודה יציג את פעילות המוס"ל בכל אחד מדרישות החוק.
3. סיכום תוכנית העבודה יציג את פעילות המוס"ל המאתגרת במציאות המשתנה, המשך הלחימה והשפעות מלחמת חרבות ברזל ועם כלביא על ענפי המשק השונים, קליטה מאסיבית של עובדים זרים כתוצאה ממתקפת 7.10 והחלטת הממשלה להביא עובדים זרים לישראל במקום העובדים הפלשתינים. כל אלו חייבו את המוס"ל לתת מענה מהיר, יעיל ואפקטיבי לאתגרי השוק, ולמשימות הלאומיות שעמדו בפנינו.
4. הכנסת המוס"ל לקראת סיום שנת 2024 כיחידת סמך תחת משרד העבודה פתחה הזדמנויות חדשות לשילוב כוחות ופעילות עם המשרד בכלל ועם מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית בפרט.
5. בתחום הגהות, הורחבה מאד הפעילות עם המוסד לביטוח לאומי, בוצע לראשונה פיילוט מוצלח מאד למתן חוות דעת מקצועית בתיקים תביעה של מחלות שלד-שריר וחשיפה לחומרים מזיקים בעבודה, התקיים כנס לפקדי תביעות להצגת הפיילוט והתוצאות ולקראת 2026 יורחב המענה של מומחי המוס"ל לסניפים נוספים.
6. בתחום הטכנולוגיה, הוכנסו לפעילות 2 פרויקטים טכנולוגיים. פרויקט קול סנטר למענה מקצועי, איכותי המאפשר ניתוח מידע ועיבוד במוקד הלאומי קו החיים, פרויקט אבחון סיכוני פגיעה במערכת שלד-שריר באמצעות מכשיר Scalefit.
7. בהזדמנות זו אודה לכל העובדות והעובדים של המוס"ל שבלעדיהם לא היינו יכולים להגיע להישגים שתוכלו להתרשם מהם בסיכום המצורף

בברכה,

ד"ר מיקי וינקלר, מנכ"ל
המוסד לבטיחות ולגהות

1. פעילות הסברה

א. תקשורת –

- (1) **פרינט ודיגיטל** - בשנת 2025 פורסמו 136 ידיעות בתקשורת על פעילות המוס"ל לקידום הבטיחות בעבודה והבריאות התעסוקתית בתקשורת ישראלית, 4 בתקשורת הערבית, 2 בתקשורת זרה (רבעון 1: 22 ישראלית, 3 ערבית; רבעון 2: 55 ישראלית; רבעון 3: 28 ישראלית, 1 ערבית, 2 אנגלית, רבעון 4: 31 ישראלית)
- (2) **טלוויזיה** – בשנת 2025 עלו לשידור 5 כתבות מצולמות בערוצי הטלוויזיה בישראל: ערוץ 13 – 1, ערוץ 10 – 2, ערוץ 99 כנסת – 1, ערוץ מקאן – 1

- (3) **רדיו** – בשנת 2025 עלתה לשידור ראיון 1 ברדיו עם מנכ"ל המוס"ל

ב. קמפינים - בשנת 2025 קיימנו 4 קמפינים לקידום הבטיחות בעבודה ומניעת תאונות

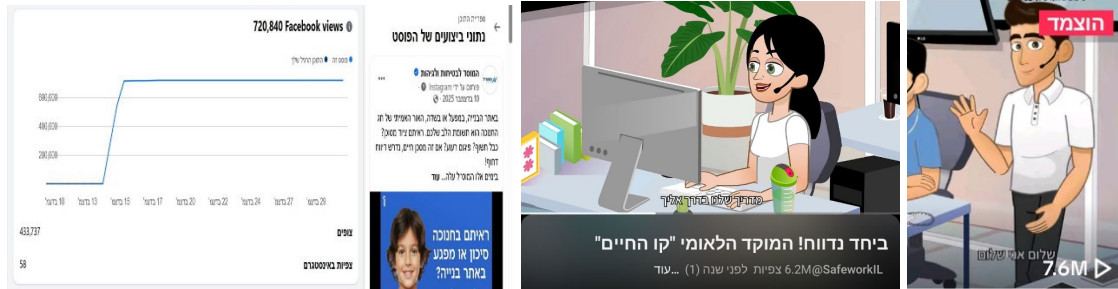
- (1) קמפיין הסברה בערוץ 12 ביום הבטיחות הבינלאומי 28.4.2025 במספר שפות "חובה חבישת קסדה וסגירת רצועת סנטר בעבודה בגובה"

- (2) קמפיין הסברה ברדיו לעידוד הדיווח על סיכונים ומפגעים באתרי הבנייה למוקד קו החיים בתקופת חג הפסח "מעשה בשלושה עובדים שהיו מסובים על פיגום בבני ברק ולא שמרות על כללי הבטיחות עד שבא הקריין ואמר להם, שימרו על החיים שלכם שגם את החג הבא תחגגו עם כל המשפחה. רגע לפני שחוזרים מחופשת הפסח לעבודה חשוב לנו להזכיר רעננו נהלי בטיחות, השתמשו בציוד מגן אישי ודווחו על כל מפגע בטיחות למוקד הלאומי קו החיים"

- (3) קמפיין הסברה לעידוד הדיווח על סיכונים ומפגעים באתרי הבנייה למוקד קו החיים בתקופת חג החנוכה (7.6 מיליון צפיות בטיקטוק, 6.2 מיליון צפיות ביוטיוב, 720,840 בפייסבוק)

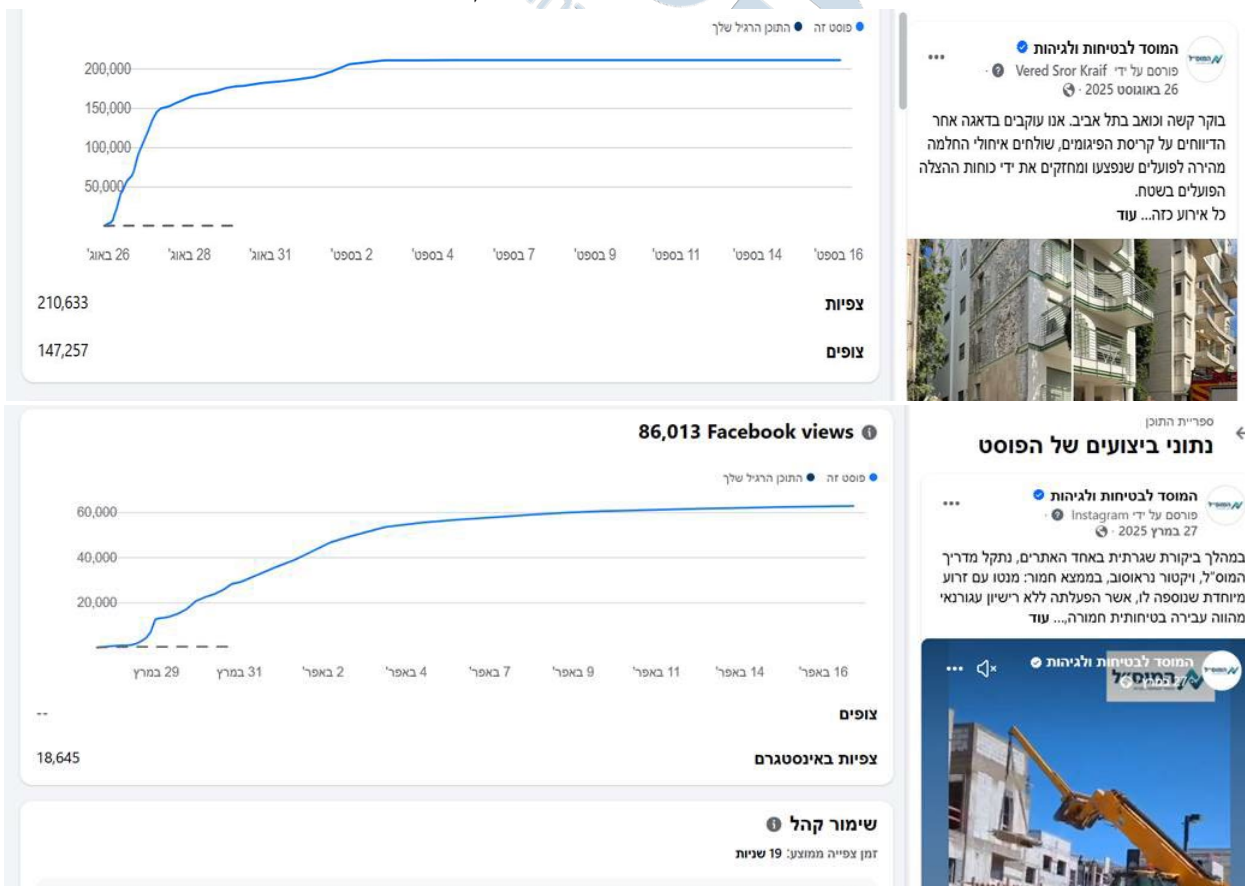

4) קמפיין לעבודה בטוחה של בני נוער בתקופת הקיץ בשילוב עיריית תל-אביב

ג. רשתות חברתיות – המוס"ל בכל יום מעלה פוסטים בערוצי הפייסבוק, אינסטגרם, מדי מספר ימים עולה תוכן בטלגרם, ביוטיוב, ובטיקטוק. את ההשפעה לחשיפה ולצפייות בתכנים השונים אנו מבצעים ניתוח צפיות והקלקות, התובנות שלנו הם שלאחר אירוע בטיחות העברת מידע למזעור ומניעת אירועים דומה מאד וירלית ונדרשת. כפי שניתן לראות באירוע נפילת הפיגומים

ד. **פאנל מקצועי** – בשנת 2025 קיימנו פאנל בשיתוף עיתון כלכליסט ביום הבינלאומי לאנשים עם מוגבלות להעלאת המודעות "נלחמים על כל עובד" לקליטה ולשילוב בטוח של עובדים עם מוגבלות שחזרו מהמלחמה אל מקומות העבודה

ה. **כנסים מקצועיים** - בשנת 2025 קיימנו 2 כנסים מקצועיים בשיתוף מינהל הבטיחות וכנס נוסף בשת"פ עם המרכז הישראלי לבנייה.

(1) כנס בריאות תעסוקתית – לאן פנינו מועדות 8.4.2025, 450 משתתפים

(2) ועידת נצרת לקידום הבטיחות והבריאות התעסוקתית בחברה הערבית 8.7.2025, 300 משתתפים

(3) הועידה הארצית לנדל"ן חרדי 25.5.2025, 500 משתתפים

4) כנס בטיחות בענף הבנייה 2025 ניהול סיכונים לבכירים ומנהלים בענף הבנייה בישראל
2.9.2025, 350 משתתפים

1. **עם כלביא** - פעילות הסברה מיוחדת במהלך מלחמת עם כלביא, לאור הפערים שעלו מן השטח בהבנת משמעות מדרגי מדיניות פיקוד העורף על מקומות העבודה, המוס"ל בשת"פ עם הסתדרות עובדי הבניין פיתח סרטוני הסברה באנימציה על עבודה והתנהגות במצב חרום

(1) כתבנו 2 תסריטים – סרטון חירום משמעותי לעובדים במדיניות פיקוד העורף מדרג 4 + מדרג 3

(2) הפקנו 2 סרטונים למדרג 4 ולמדרג 3 במסגרת זמנים צפופה מאוד.

(3) זמינות מיידית – עבודה סביב השעון במשך כל השבוע, כולל עבודה בסופי שבוע להפקת החומרים והעלאת הרשתות, אתר המוס"ל והפצה רחבה

(4) הפקנו 11 גרסאות תרגום בשפות שונות לעובדים זרים – כולל תרגום ודיבוב בשפת אם:

(א) הנחיות מדיניות פיקוד העורף מעבר למדרג 3 – מה זה אומר מבחינת בטיחות וסביבת עבודה? (שפות עברית, ערבית, מנדרינית, תאית, הודית, רוסית, אנגלית, סוהילית)

(ב) הנחיות מדיניות פיקוד העורף מעבר למדרג 4 – מה זה אומר מבחינת סביבת עבודה? (שפות עברית, ערבית, מנדרינית, תאית, הודית)

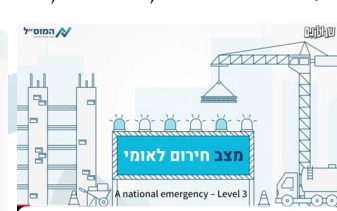
stage3 thai

81 צפיות לפני 3 חודשים ... עוד

שלב 3 - עברית

808 SafeworkIL

שלב 3 אנגלית

41 צפיות לפני 3 חודשים ... עוד

808 SafeworkIL

(5) כתבנו מאמרים ומידע בנושאי בטיחות במצב חרום שהתפרסמו במהלך מלחמת עם כלביא ב 5 כלי תקשורת ובאתר המוס"ל לציבור הרחב בנושאים:

(א) "כדאי לדעת: הדברים שטוב לקחת למרחב מוגן וממה צריך להיזהר"

(ב) "במקום להגן: ככה הממ"ד יכול להפוך למלכודת מוות מסוכנת"

(ג) "הנחיות ההתמגנות באתרי הבנייה מידע ושילוב כוחות עם הסתדרות עובדי הבניין"

(ד) "עובדים מהבית בגלל המצב? הטעות הקריטית שעלולה להרוס אתכם"

(ה) "המוס"ל עושה סדר: כך תדעו אם אתם צריכים להגיע לעבודה"

(ו) "למה חשוב לשמוע אזעקות ואיך זה קשור לבריאות בעבודה"

(6) פיתחנו והעברנו סדרה דו-יומית של הרצאות בזום להסברה והעברת ידע מקצועי לעובדים ולציבור הרחב (שידורי בוקר וצהריים) תחת הכותרת "נשארים בטוחים ויעילים מהבית"

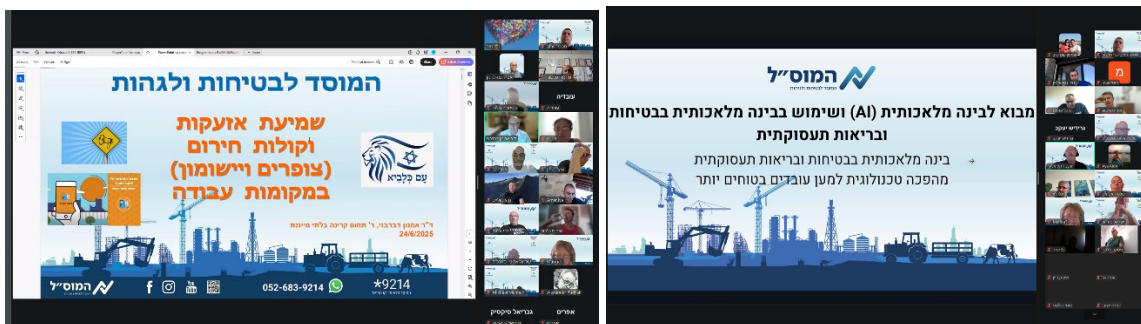
(א) 5 הרצאות: שמירה על הגוף בעבודה מהבית ובמרחב מוגן

(ב) 5 הרצאות: שחרור ממתח ולחץ – חוסן נפשי

(ג) הרצאה: שמיעת אזעקות וקולות חירום במקומות עבודה

ד) הרצאה: כיצד בניה מלאכותית והאינטרנט משנים את שגרת העבודה המשרדית

7) פרסמנו 3 דפי מידע לארגונים, לעובדים ולעובדים עם מוגבלות למענה למצב החירום בנושאים:

- א) דגשי המוס"ל והנחיות בטיחות במרחבים מוגנים
- ב) דגשי המוס"ל להתנהלות בטוחה עם מערכות חשמל במצב חירום
- ג) דגשי המוס"ל למקומות עבודה והתאמות לשמירה על בטיחות במצב חירום לעובדים עם מוגבלות

ז. **תחקור אירוע בטיחות – דפי מידע בשת"פ מינהל הבטיחות** – שילוב בין מפקחי מינהל הבטיחות ומומחי המוס"ל הביא לבניית תוצר למידה המבוסס על ניתוח ממוקד לשרשרת תאונות בתחום גגות שבירים, הצוות הפיק דף מידע למנהלים וממוני בטיחות לגורמים גנריים בתאונות והמלצות למניעה בעתיד.

ח. **ספרות מקצועית –**

1) **כתיבה והפקה, ריענון ותיקוף** - בשנת 2025 סיימנו לכתוב מדריך חדש בטיחות לנשים עובדות במהלך ההריון. כמו כן, עודכנו בשנת 2025 49 חוקים, תקנות, ספרים ותקצירים ע"פ הפירוט הבא: 13 חוברות טכניות/ספרים מקצועיים, 23 חוקים ותקנות, תקצירים 9, תמצית מידע 3, כרזות מדבקות 1.

2) **מכירת ספרות מקצועית** – בשנת 2025 מכר המוס"ל 26,137 ספרי בטיחות בעבודה ובריאות תעסוקתית ישירות ללקוח דרך החנות המקוונת או במכרזים/הצעות מחיר של מוסדות הדרכה ומשרדי ממשלה.

2. רגולציה

בשנת 2025 מומחי המוס"ל היו שותפים פעילים בוועדות ובגיבוש חוק ותיקון תקנה משמעותיים לקידום הבטיחות בעבודה במדינת ישראל:

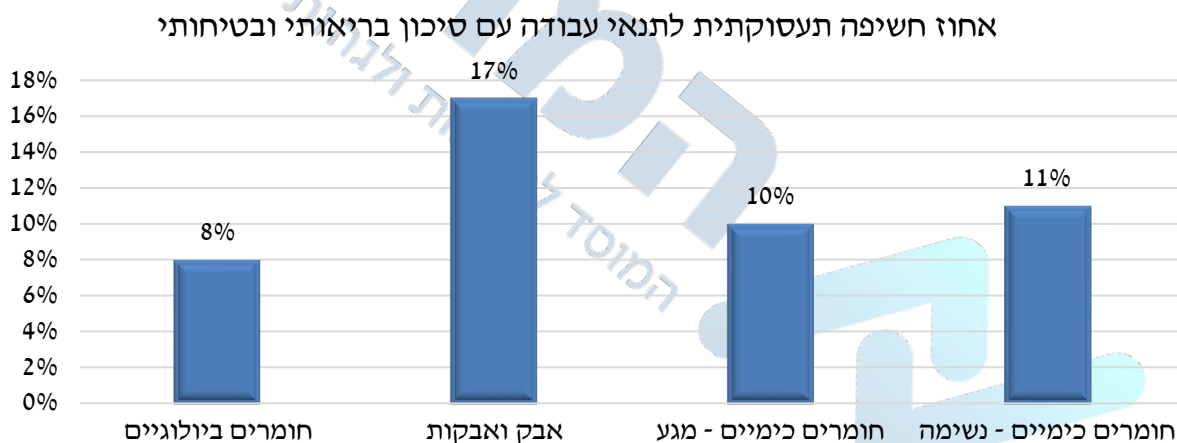
- חוק הסדרת העיסוק בעבודה במערכת קירור או מיזוג אוויר, התשפ"ה 2025
 - תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) (תיקון), התשפ"ו-2025
- כמו כן, ביום הבטיחות הבינלאומי המוס"ל פעל למול ח"כ אתי עטיה והוביל יחד לשת"פ לקיים דיון מיוחד להעסקה בטוחה של עובדים זרים בישראל.

3. פעילות מחקר

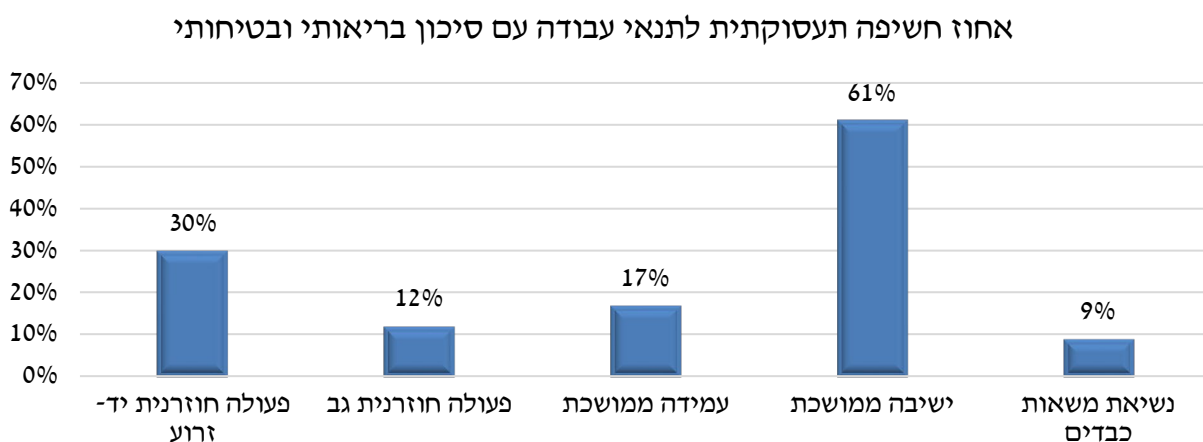
א. **סקר גהות ובריאות תעסוקתית** - פורסם באתר המוס"ל הדו"ח של סקר 2024 על 5020 משתתפים. פורסמו גם דו"חות ייעודיים על משרתי מילואים ובני/בנות זוג של משרתי מילואים וכן על בני משפחה מטפלים.

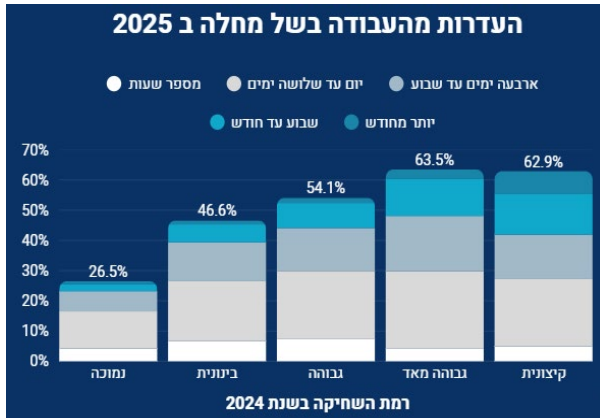
שיעורי העובדים החשופים לגורמי סיכון שונים מתוך 5020 משיבים מכלל העובדים בישראל:

(1) חשיפה לגורמי סיכון כימיים וביולוגיים

(2) חשיפה לגורמי סיכון שלד-שריר

3) 3100 משיבים ענו על השאלון בשנת 2024 וגם בשנת 2025, ניתוח התוצאות מראה כי עובדים שהיו שחוקים מאד ב 2024 לעומת שחיקה נמוכה מצבם ב 2025: מובטלים יותר 2.7% לעומת 0.8%, בחופשה ממושכת 3.0% לעומת 0.5%. בתרשים הבא ניתן לראות את הקשר בין רמת השחיקה של המשיבים בשנת 2024 לעומת משך היעדרותם בשנת 2025.

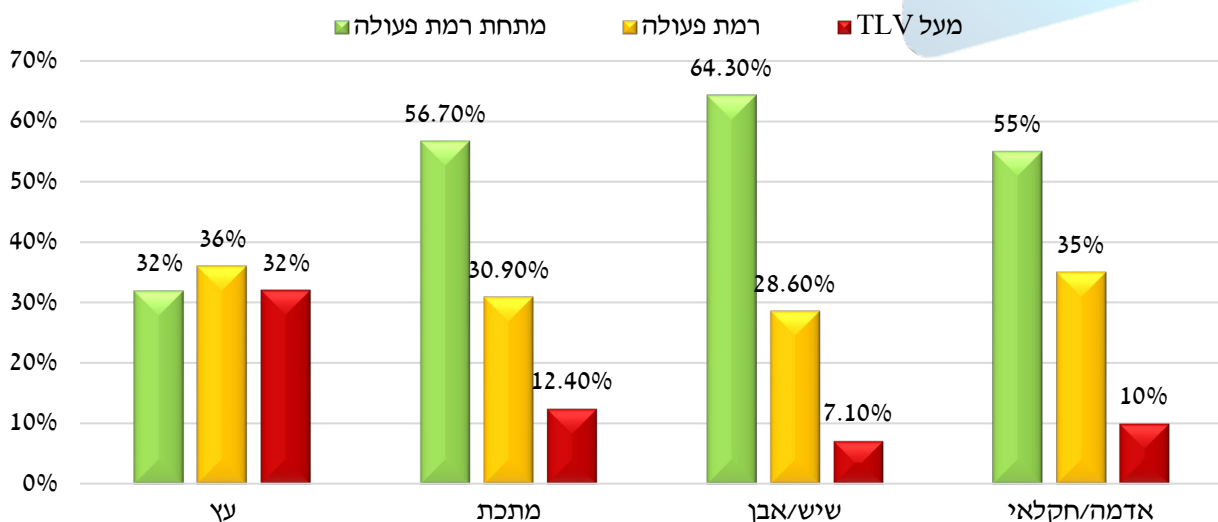
מסקנות: מרבית העובדים בישראל עובדים בסביבות בריאות. בקרב העובדים בסביבות עם יותר סיכונים פיזיים יש יותר פגיעות תאונתיות. חשיפות לגורמי סיכון פסיכוסוציאליים נפוצות במידה רבה יותר. יש קשר הדוק בין חשיפה לגורמי סיכון פסיכוסוציאליים לבין שחיקה. נמצא קשר בין רמות השחיקה וקשיי שינה לבין תחלואה, היעדרות ותאונות עבודה. אוכלוסיות במצבי חיים מאתגרים נמצאו בסיכון מוגבר להיפגע בעבודה.

בדיון ועדת הבריאות בכנסת הוצגו ע"י צוות המחקר ההשפעות על הבריאות של בני משפחה מטפלים, נתוני המחקר פורסמו ב-3 כתבות בעיתונות, מנהלת המחקר הוזמנה לראיון בערוץ הכלכלה בנושא השחיקה

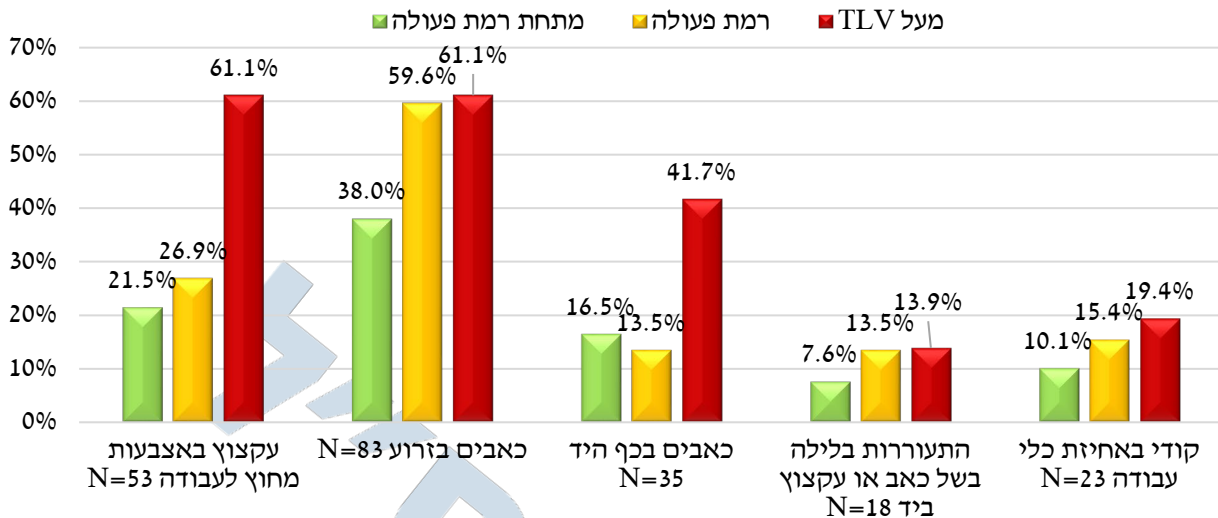
ממצאי המחקר הוצגו בשלושה כנסים, ימי עיון וימי כשירות. במהלך השנה התבצע איסוף הנתונים לסקר 2025 שיפורסם בשנת 2026

ב. **מחקר רטט** – החל ב-2019 כסקירת מקומות עבודה, ב-2022 החל שלב בדיקות רטט במקומות עבודה. המחקר הסתיים בינואר 2025.

שיעור העובדים החשופים לפי ענפים

אחוז המדווחים על סימפטומים של השפעות חשיפה לרטט יד זרוע

מסקנות: יותר מרבע מהעובדים בחשיפה לרטט יד-זרוע חשופים מעל תקנים בינלאומיים. יותר משליש נמצאים בטווח חשיפה של מעל רמת הפעולה המוגדר כדורש מעקב רפואי. אף עובד אינו במעקב רפואי בשל החשיפה. יותר משליש מהעובדים מדווחים על סימפטומים הקשורים לרטט.

מאמר ראשון הוגש לריווי, שני מאמרים נוספים בכתביה וניתוחים סטטיסטיים. יצאה כתבה לניוזלטר וכן תובנות ממצאי המחקר ישולבו במדריך סיכוני רטט שנכתב בימים אלו במוס"ל.

ג. **תכנון תהליך הטמעת שדה עיסוק ברשומות רפואיות.** דו"ח מסכם והמלצות פורסם באתר והודפס. הדו"ח הוגש למנכ"ל משרד העבודה וכן לממונה על הרפואה התעסוקתית במשרד הבריאות. לאור החלפת הממונה ממתיין לכניסת הממונה החדשה לתפקיד.

ד. **מחקר שלומות מפעילי עגורנים שלב ב'** - שאלון המשך התקיים לאחר "עם כלביא". הדוח בכתביה. מאמר על המחקר הקודם בתהליכי תיקון לאחר הערות שיפוט.

מסקנות: תנאי העבודה של מפעילי עגורנים מאתגרים ומציבים אותם בסיכון מוגבר למעורבות בתאונות ולשחיקה גבוהה מהממוצע. בין התנאים הבולטים כבעייתיים שעות עבודה מרובות, אקלים בטיחות נמוך הכולל תוקפנות והצבת דרישות עבודה בניגוד לכללי בטיחות.

ה. **מחקר בטיחות ובריאות בעבודה של אוכלוסיות שהושפעו ספציפית מהמלחמה** – סקר נערך במהלך אוגוסט-אוקטובר עליו ענו 710 אנשים. מאמר ראשון נשלח לריווי ברבעון לחקר ארגונים וניהול המשאב האנושי. הדו"ח בתהליך כתיבה.

מסקנות: אוכלוסיות שהושפעו ספציפית מהמלחמה (מילואים ממושכים ובני/בנות זוגם, משפחות שכולות, מפונים, תושבי קו עימות ואף שכול מדרגה שניה של חברים) דיווחו על הקפדה פחות על כללי הבטיחות ונפגעו בעבודה בשיעורים גבוהים יותר. לכן חשוב לתת מקום בנהלים הארגוניים העוסקים במצבים אישיים מאתגרים גם להיבטי בטיחות ובריאות תעסוקתית.

ו. **סקר מוכנות ארגוניים לשינויי האקלים** – סקר בוצע בקרב 112 מעסיקים ובמקביל בקרב 141 עובדים. הניתוח בהמתנה מפאת עומס עבודה. סקר נוסף, שתוכנן לחורף בוטל בשל היענות חלקית מדי וכן עיסוק רב בתחום מארגוניים שונים, ולכן לא ראינו שיספק מידע קריטי נוסף על התנהלות הארגונים.

ז. **סקירה של פערים בספי חשיפות ובמעקב רפואי בין ישראל לבין העולם** – נתוני הביניים הועברו למנהלת המעבדה במינהל הבטיחות ביוני 2025. סוכם שלא להרחיב את ספי חשיפה. נתוני המעקב הרפואי בעולם בתהליך סיכום לדו"ח. יפורסם דוח באתר המוס"ל עד סוף מרץ 2026.

ח. **מחקר מעקב אחר הדרכה הרכבת אטמי אוזניים** – הועברו ל-384 עובדים + 57 עובדים עברו הדרכה חוזרת על הרכבה נכונה של אטמי אוזניים להקטנת החשיפה לרעש.

מסקנות: מרבית העובדים (81%) אינם משיגים הנחתת רעש מספקת ע"י הרכבת האטמים, הדרכת העובדים לטכניקת הרכבה נכונה שיפרה משמעותית את ההנחתה ואת ההגנה על השמיעה של העובדים.

כלל המודרכים הראו שיפור ממוצע של 5.5 דציבל בהרכבת האטמים, מודרכים אשר בבדיקה הראשונית ההנחתה הייתה נמוכה מ-15 דציבל הגיעו לשיפור של 7.0-7.95 דציבל לאחר ההדרכה.

יצא סיכום לשנת פעילות ראשונה לפרסום באתר המוס"ל ובפיסבוק, המחקר ימשיך גם ב 2026 לבחינת משך השפעת ההדרכה להרכבה נכונה.

ט. **מחקרים ממשיתים**

(1) **תיקוף אנליזה לקולופוני** - הוכן פרוטוקול בדיקה ודגימה, נרכש הציוד. האנליזות יחלו בפברואר 2026

(2) **הערכת נטל השחיקה על המשק** - נאספו נתוני שלב א' בארגון, השתתפנו בכנס על כלכלת התחלואה התעסוקתית בקופנהגן, תועסק ע"י המוס"ל כלכלנית חוקרת לליווי המחקר. בפברואר יאספו נתוני שלב ב' ויחל ניתוח הנתונים וכתובת הדו"ח.

(3) **עובדי סיעוד במוסדות אשפוז גריאטריים** – התקיימו הערכות גהות בשני מוסדות, יצאו למקומות דוחות ובוצעה הדרכה ארגונומית באחד. ניסיון נוסף להרחבת המחקר יתבצע בתחילת 2026 ואז יוכרע לגבי המשך. כרגע בתהליך הכנת חומרים לסרטוני הסברה לעבודה נכונה מבחינה ארגונומית ו/או לומדות.

(4) **האם תקופת המלחמה העלתה את הסיכון לפציעות בעבודה?** ניתוח של נתוני הפניות למיון בשנים שקדמו לקורונה עד אוקטובר 2024 לבחינת השתנות לפי חודשים. בינואר 2026 נפתח "חדר" מחקר במאגרי תמנ"ע והעבודה מתחילה בפברואר 2026.

(5) **בניית מדדים מקוצרים ותקפים לגורמים פסיכוסוציאליים ושחיקה וסטנדרטיזציה של ערכי המדדים לערכים שישמשו להערכת סיכון.** איסוף הנתונים נמשך. מאמרים יכתבו במהלך השנה.

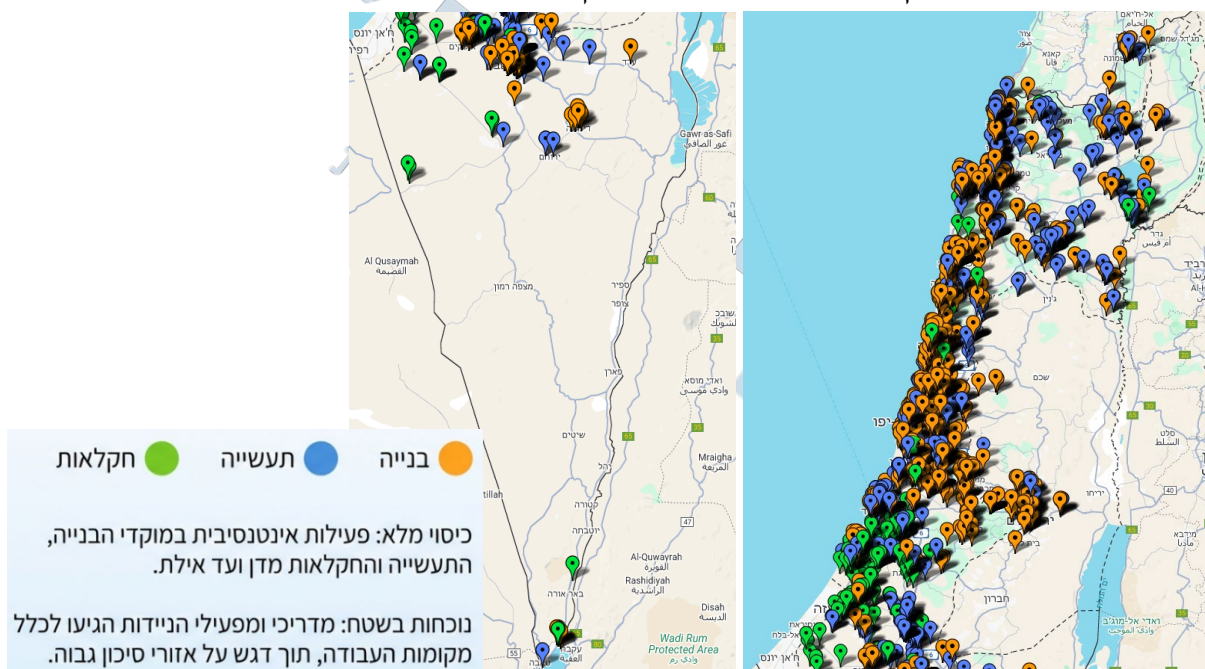
י. מחקרים מלווים לאפקטיביות הדרכה או התערבות

- (1) מחקר מלווה למכשיר ארגונומיה Scalefit – נבנה פרוטוקול המחקר, יבוצע על ידי מחלקת הגהות פיילוט בינואר 2026.
- (2) מחקר מלווה להתערבות הפחתת שחיקה – בוצעה ההתערבות במהלך אפריל-מאי 2025. אפקטיביות תבחן בשלב ב' במהלך רבעון ראשון 2026.
- (3) סימולטורים – עודכנו ורועננו שאלוני המשוב והוכן שאלון למעסיקים לשביעות רצונם מתוצאות עבור המודרכים והעבודה

4. אבחון סיכונים, הדרכה ומזעור תאונות במקומות העבודה

א. פריסה

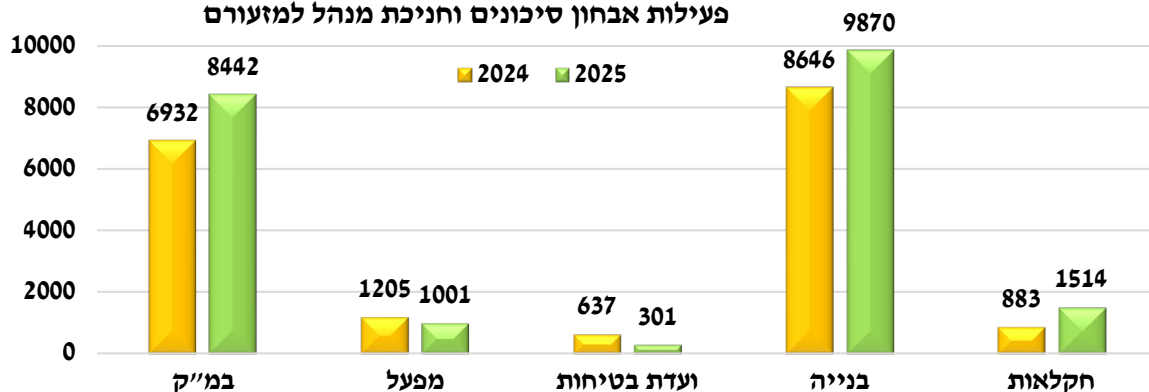
בשנת 2025 פעילות מדריכי הבטיחות ומפעילי ניידות ההדרכה התקיימה בפריסת ארצית, מדן ועד אילת ובכלל זה הבקעה ושטחי יהודה ושומרון

ב. אבחון סיכונים

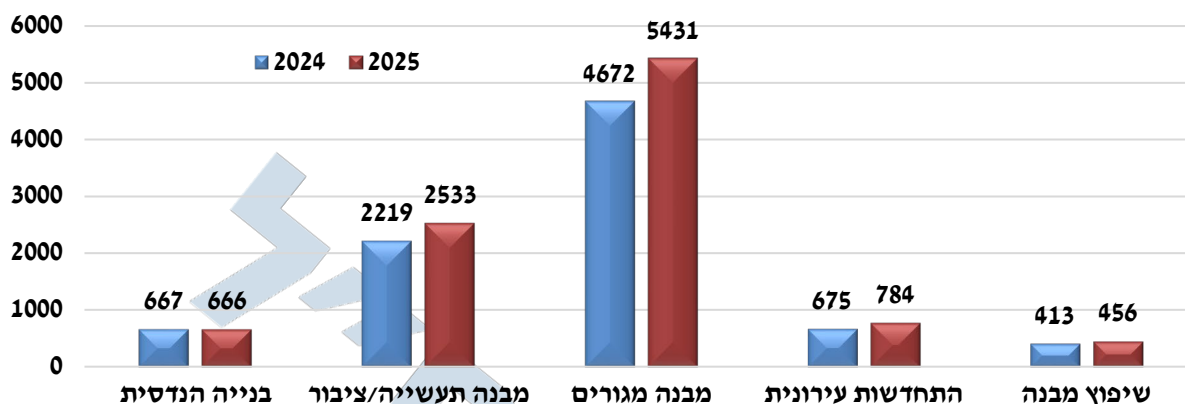
בשנת 2025 בוצעו ע"י מדריכי המוס"ל 21,128 פעולות אבחון סיכונים וחניכת מנהל בכלל הענפים תעשייה, שרותים ומסחר, בנייה וחקלאות, כחלק מהפעולות בוצעה הדרכה למנהל/עובדים למזעור הסיכונים לעומת 18,303 בשנת 2024, עליה של 15%.

פעילות אבחון סיכונים וחניכת מנהל למזעור

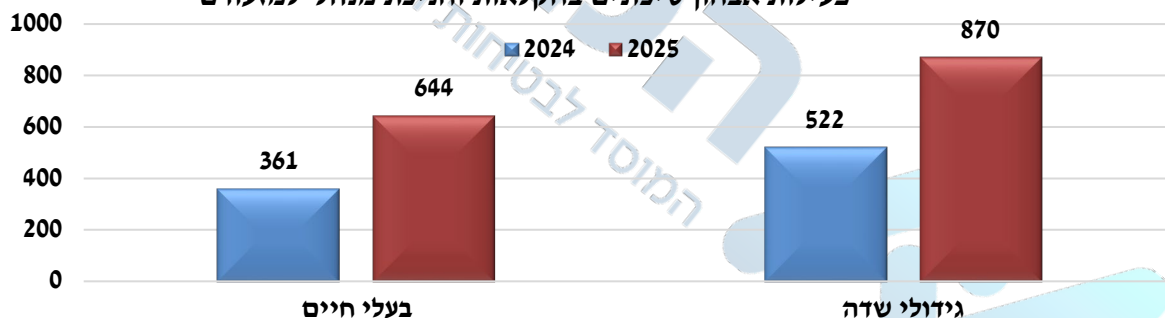
בשנת 2025 בוצעו ע"י מדריכי המוס"ל 9,780 פעולות אבחון סיכונים וחניכת מנהל בענף הבנייה כחלק מהפעולות בוצעה הדרכה למנהל העבודה/עובדים למזעור הסיכונים באתר לעומת 8,646 בשנת 2024, עליה של 14%.

פעילות אבחון סיכונים באתרי בנייה וחניכת מנהל עבודה למזעור

בשנת 2025 בוצעו ע"י מדריכי המוס"ל 1,514 פעולות אבחון סיכונים וחניכת מנהל בענף החקלאות כחלק מהפעולות בוצעה הדרכה למנהל העבודה/עובדים למזעור הסיכונים במשק לעומת 883 בשנת 2024, עליה של 71%.

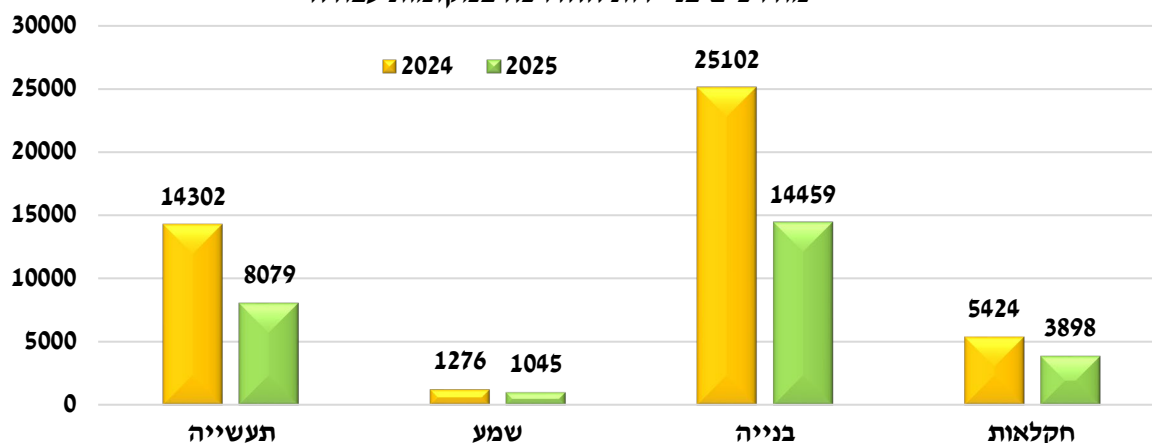
פעילות אבחון סיכונים בחקלאות וחניכת מנהל למזעור

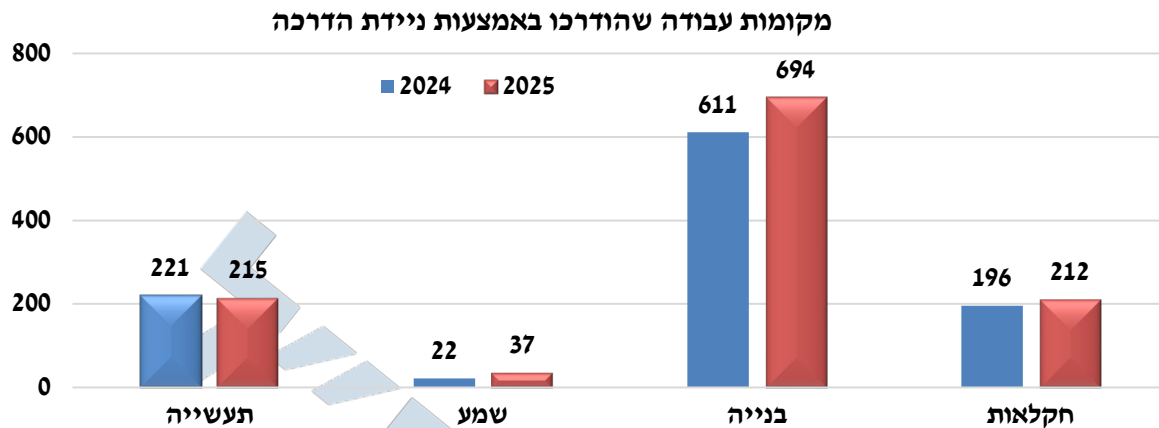
ג. הדרכות בניידות הדרכה בבית הלקוח

בשנת 2025 בוצעו ע"י מפעילי הניידות 27,481 הדרכות בטיחות בבית הלקוח לעומת 46,104 בשנת 2024, ירידה של 40%, הירידה נובעת מהגברת הדרכות בבמ"ק ובאתרי בנייה קטנים בהם מספר העובדים קטן אך ללא הניידת לא היו מקבלים כלל את ההדרכות.

מודרכים בניידות ההדרכה במקומות עבודה

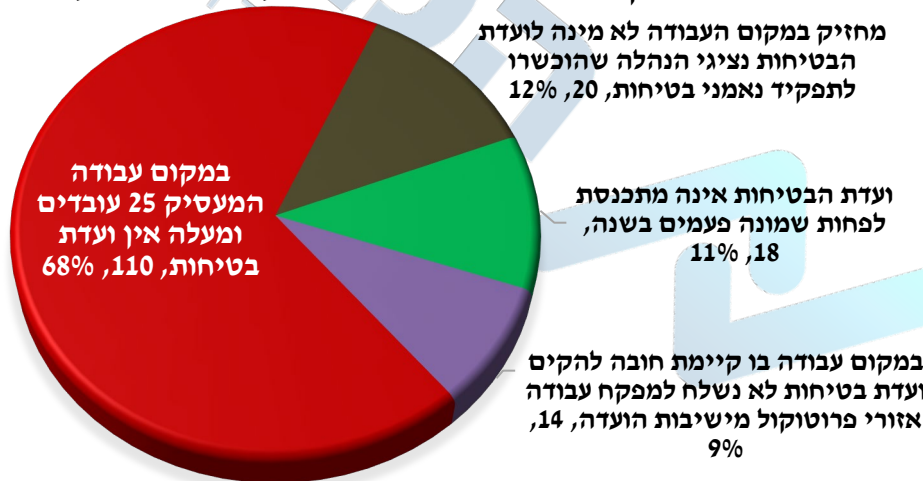

בשנת 2025 בוצעו הדרכות באמצעות ניידות ההדרכה ב 1,158 מקומות עבודה לעומת 1,050 בשנת 2024, עליה של 10%.

ד. **אבחון ניהול ועדות בטיחות** - המוס"ל מתוקף חוק ארגון הפיקוח על העבודה נדרש למקד את פעילות האבחון בועדות הבטיחות וניהולן כך שיאפשר לקדם את הבטיחות בעבודה ומניעת תאונות בארגון. התרשים הבא מציג את עיקרי הפערים שנמצאו בשנת 2025

4 הליקויים השכיחים בנושאי ניהול ועדת בטיחות בתעשייה

ה. **ליקויים שכיחים שנמצאו באבחוני הסיכונים בשלושת הענפים (תעשייה, בנייה וחקלאות)** ניתן לראות בטבלת 10 ליקויים שכיחים שנמצאו באבחוני סיכונים ע"י מדריכי המוס"ל בבנייה, תעשייה וחקלאות שמתוך כלל הליקויים 5% מהליקויים (1 ו 2) מסבירים את מרבית גורמי התאונה במדינת ישראל, עובדים שלא מקבלים תמצית מידע בדבר הסיכונים וכן ליקויי גידור, פתחים שאינם מכוסים ופער באמצעי מגן למניעת נפילה מגובה.

10 ליקויים שכיחים שנמצאו באבחוני סיכונים ע"י מדריכי המוס"ל בבנייה, תעשייה וחקלאות

TOP	ליקוי	נושא	מס' פעמים שאובחן	בנייה	חקלאות	תעשייה
1	לא נמסרה לעובדים תמצית מידע בכתב בדבר הסיכונים שאליהם הם עלולים להיחשף בעבודתם	מסירת מידע והדרכות עובדים	2504 5%	4	2	3
2	במקום העבודה חסר גידור, כיסוי פתחים ואמצעי מגן למניעת נפילה משטחי עבודה בגובה	1. משטחי עבודה ומדרגות מעבר 2. עבודה בגובה	2300 5%	1		
3	מפסק מגן אינו נבדק מזמן לזמן בפרקי זמן סבירים	חשמל	1613 3%		1	2
4	למנהל העבודה חסר פנקס כללי	ניהול מסמכים מחייבים	1534 3%	2		
5	הרמה, הזזה, ונשיאת משאות	1. ארגונומיה 2. ארגון וסדר	1356 3%			1
6	חסרה הדרכה באמצעות בעל מקצוע מתאים לעובדים בחומר או בציוד או בביצוע תהליך עבודה בדבר הסיכונים שאליהם העובדים עלולים להיחשף בעבודתם	מסירת מידע והדרכות עובדים	1346 3%		4	10
7	באתר הבנייה חסר שלט המציין את שמו של עוזר הבטיחות / מנהל עבודה	שילוט וגידור האתר	1298 3%	3		
8	דרכי גישה אינן בטיחותיות בכל מקום שאדם צריך לעמוד בו, לעבוד או לעבור	משטחי עבודה ומדרגות מעבר	1151 2%	5		
9	לא הותקנו שלטי הדרכה לשימוש בציוד מגן אישי	מסירת מידע והדרכות עובדים	1096 2%			6
10	מכונות, ציוד וכלי עבודה מופעלים בלי שהותקן התקן בטיחות ומיגון מתאימים המונעים מגע בין העובד לבין חלקים טעוני גידור	מיגון מכונות	1075 2%		5	9

5. הקמת ועדות בטיחות

בשנת 2025 החל המוס"ל בשת"פ עם אגף לדמוקרטיה תעשייתית בהסתדרות העובדים הכללית, המטרה להכניס את ועדות הבטיחות למקומות העבודה ולהוביל את הוועדים להכיר את הוועדות ותפקידן כדי לקדם את מניעת התאונות והבטיחות בעבודה בארגון. השת"פ הוביל ל-5 מפגשים והצגה בפני חברי ועד ברחבי הארץ ול-2 מפגשי בירור פעילות וקידום בטיחותה במפעלים.

6. מוקד קו החיים – דיווח מפגעים וסיכונים למניעת התאונה הבאה

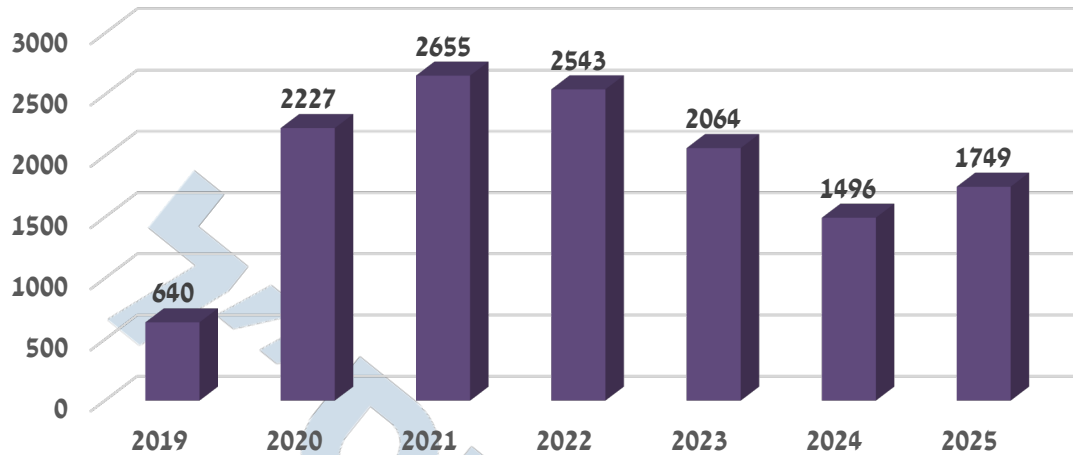
א) הטמעת אסטרטגיה מוקד one stop shop לכלל שירותי המוס"ל והפיכת המוקד הלאומי קו החיים למתן מענה לציבור הרחב ולקוחות המוס"ל – במסגרת מימוש האסטרטגיה של

המוס"ל לצמצם ולהתייעל, בשנת 2025 הוטמעה מערכת קול סנטר חדשה המאפשרת לבצע ניתוח מידע Data Analyst, לזהות צרכים, לשפר את המענה המהיר לדיווח, ולהפיק תוצרי מידע מתקדמים, מהירים. פעילות המוקד הורחבה מעבר לקבלת דיווח על מפגעים וסיכונים וכיום כוללת מגוון רחב של תוצרים שמפיק המוקד.

(ב) דיווחי סיכונים

בשנת 2025 חלה עלייה בדיווחים למוקד קו החיים 1,749 דיווחים לעומת 1,496 בשנת 2024, עליה של 16%. זאת לאור 2 קמפיינים שהעלנו בפסח ובחנוכה שהביאו להגברת הדיווחים.

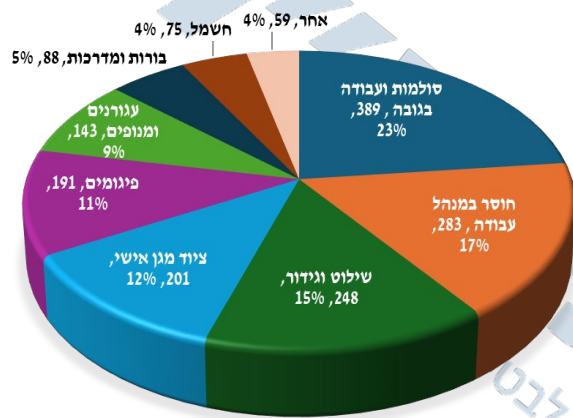
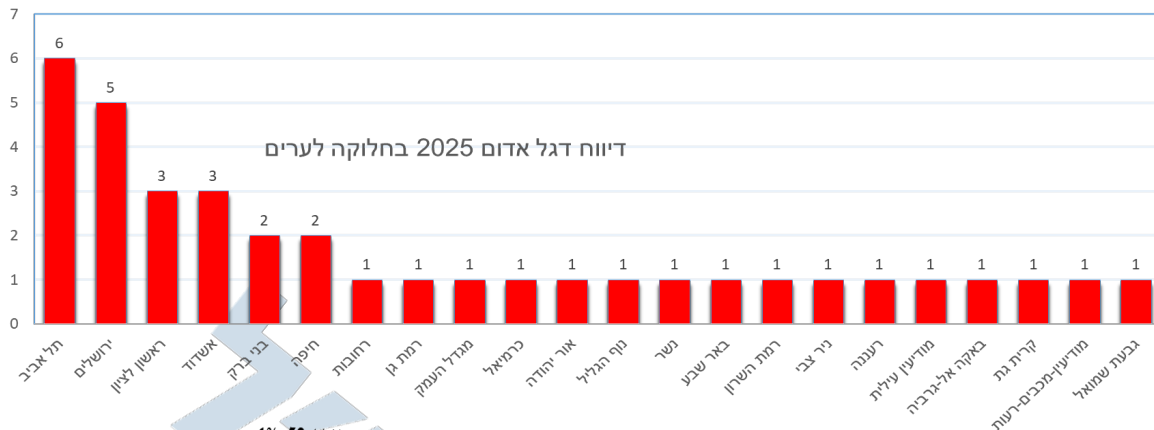
שיתוף הציבור הרחב במלחמה בתאונות העבודה המבוססת על מעל ל 8 מיליון אזרחים ועובדים זרים המביטים בעיניהם ומזהים ליקויים המאפשרים הגעה לאתר לאבחון הסיכונים וחינת המנהל היא הדרך שבה מוביל המוס"ל את הפעילות. להצלחת פעילות המוקד נדרש להשקיע יותר מ-2 קמפיינים להסברה רחבה.

(ג) דגל אדום – שיתוף פעולה בין המוס"ל למפקחי העבודה של מינהל הבטיחות, עם קבלת דיווח וזיהוי סיכון לחיים של העובד או של עובדי אורח בסביבת הבנייה או של תשתיות נשלח הדיווח לטיפול מפקחי מינהל הבטיחות זאת לאחר שמדריך מגיע לאתר מבצע אבחון סיכונים ומזהה כשלים וסיכונים שהצוות הניהולי באתר אינו מעוניין בחניכה לקידום הבטיחות שתמנע את התאונה הבאה. להלן דוגמא של תמונות שדווחו למוקד, סווגו כדגל אדום והועברו להמשך טיפול של מפקחי העבודה במינהל הבטיחות.

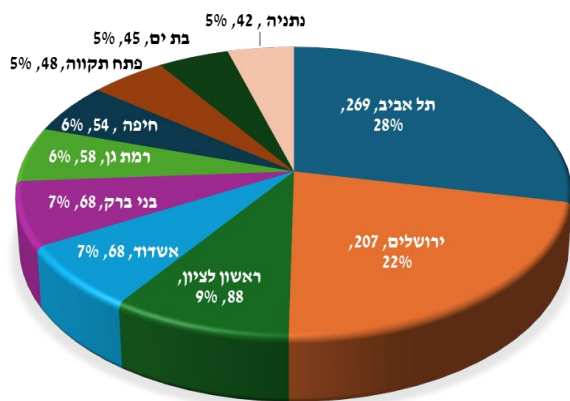
בתמונות הבאות ניתן לראות את העובדים באתרי הבנייה שעובדים בסיכון ממשי לפגיעה ולתאונת עבודה (ללא גידור ומניעת נפילה מגובה, ללא ציוד מגן אישי, ללא רישיון להפעלת הכלי).

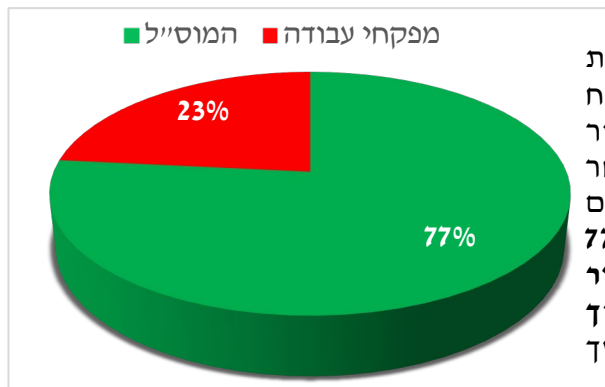
דיווח דגל אדום בשנת 2025 בחלוקה לרשויות מקומיות

ד) מניתוח של 9 הליקויים השכיחים שדווחו עולה כי מתוך 1,749 ליקויים שדווחו למוקד הלאומי קו החיים 23% מהדיווחים (389) דווחו על ליקויים בעבודה עם סולמות ועבודה בגובה, ב 17% מהדיווחים (283) דווחו על היעדר מנהל עבודה באתר הבנייה!!!, ב 15% מהדיווחים (248) דווחו על ליקוי גידור ושילוט אזהרה. בגרף ממול ניתן לראות את 9 הליקויים השכיחים שדווחו.

ה) מניתוח של 10 הערים המובילות בדיווח על סיכונים ומפגעים עולה כי מתוך 1749 דיווחים 28% (269) היו בתל אביב-יפו, 22% (207) היו בירושלים ו-9% (88) היו בראשון לציון. ניתן לראות שהמודעות לדיווח על מפגעים באזור המרכז גבוהה מאד לעומת שאר חלקי הארץ.

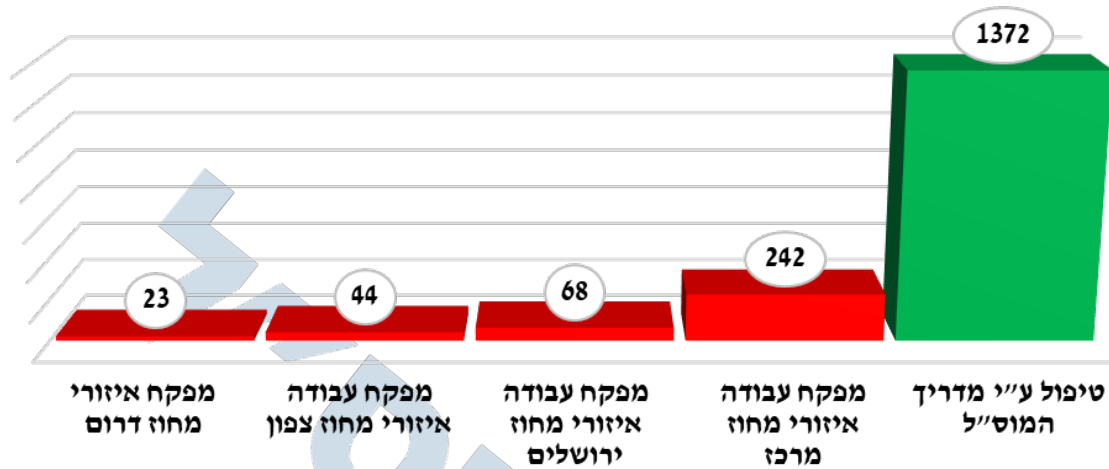

ו) מניתוח תרומת מדריכי המוס"ל לשינוי ההתנהגות באתר למול הצורך להעביר את המשך הטיפול בדיווח אל מפקחי העבודה של מינהל הבטיחות עקב חוסר במנהל עבודה באתר או אי שיתוף פעולה לאחר אבחון הסיכונים במהלך החניכה לטיפול במזעורם כדי למנוע את תאונת העבודה הבאה עולה כי 77% מהדיווחים מסתיימים במענה באתר למזעור הסיכונים ומניעת תאונה כתוצאה מפעילות מדריך המוס"ל, רק 23% מהדיווחים מועברים להמשך טיפול מפקחי העבודה.

כמו כן, ניתן לראות כי מבין ארבעה מחוזות מינהל הבטיחות מוביל בקבלת הדיווחים להמשך טיפול הוא מחוז המרכז.

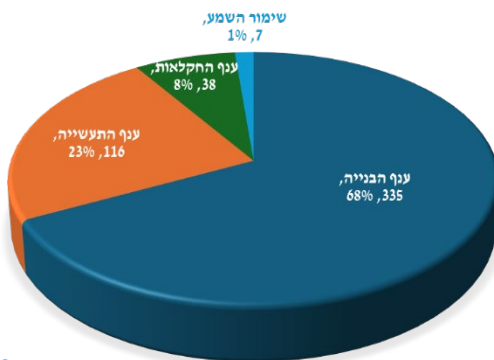
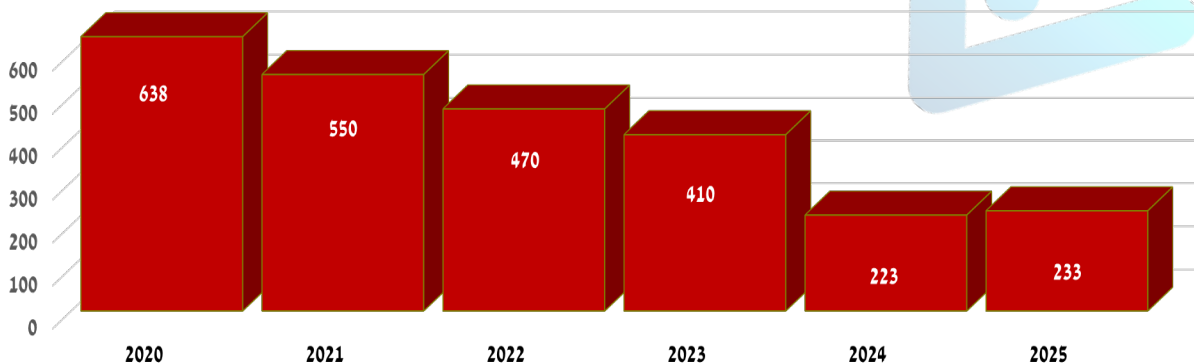
גורם שטיפל בדיווח על מפגעים וסיכונים שדווחו למוקד

שילוב כוחות של המוס"ל והמינהל מאפשר למקד את עבודת הפיקוח לאתרי הבנייה המסוכנים שתאונת העבודה עומדת לפתחם וההנהלה לא נוקטת בפעולה למזעור הסיכון.

(ז) **אי הימצאות מנהל עבודה** – בהתאם לסעיף 2. (א) לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), - "מבצע בניה אחראי לכך כי כל עבודת בניה תתבצע בהנהלתו הישירה והמתמדת של מנהל עבודה שהוא מינהו." למרות דרישת התקנה גם בשנת 2025 התקבלו דיווחים על אי הימצאות מנהל עבודה והלכה למעשה שהגיע מדריך המוס"ל לאתר הבנייה מנהל עבודה לא נמצא באתר כנדרש בתקנה. בשנת 2025 לאחר שנים של ירידה בהיקף התופעה חלה שוב עליה של 4%.

אי הימצאות מנהל עבודה

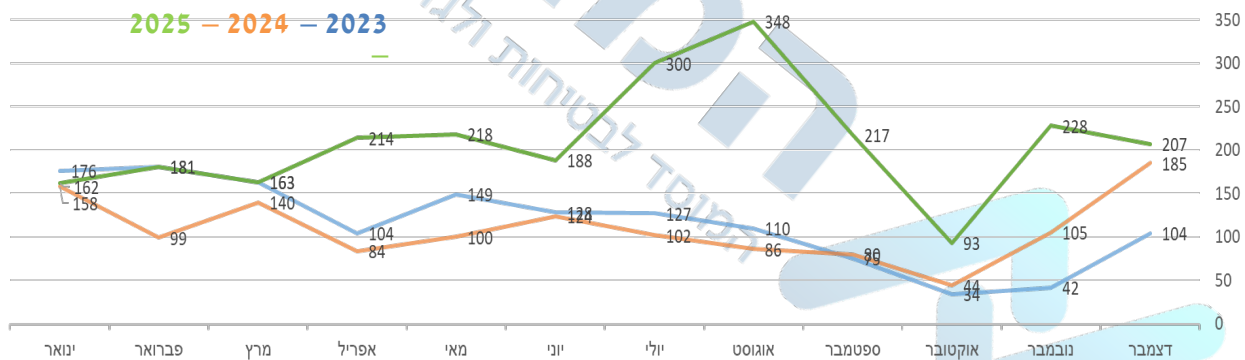
(ח) **הזמנת ניידות הדרכה דרך המוקד** – מניתוח הנתונים של הפונים למוקד להזמנת הדרכה באמצעות ניידת הבטיחות עולה כי 68% מהפניות (335) היו להזמנת ניידת לענף הבנייה, 23% מהפניות (116) היו להזמנת ניידת לתעשייה (במ"ק ומפעלים) ו 8% מהפניות (38) היו להזמנת ניידת לחקלאות.

ט) הזמנת פנקס כללי לאתרי הבנייה

בשנת 2025 חלה עליה של 133% במספר הזמנות פנקסים כללים לאתרי הבנייה 613 לעומת 466 בשנת 2024, נתון זה מראה שעדיין רבים ממנהלי העבודה באתרי הבנייה מעדיפים להזמין את מדריך המוס"ל להדרכה והחניכה לניהול הבטיחות ושימוש נכון בפנקס כללי ופחות לעשות את השימוש באפליקציות שונות שנמכרות היום לחברות הבנייה.

י) מערכת לניהול פניות למוקד – בשנת 2025 התחלנו לעבוד באופן מלא במוקד עם מערכת קול-סנטר המאפשרת לבצע ניתוח מידע וביצועים כפי שניתן לראות באיור המצורף על פעילות חודשית במוקד לפניות לשרותי המוס"ל ודיווחים. הכנסת המערכת מראה את הקפיצה במידע שאנו מקבלים והיה הולך "לאיבוד" ללא טיפול מיטבי בהתאם לסטנדרטים במוס"ל.

יא) סוגי הפניות למוקד קו החיים – מניתוח נתוני הפניות למוקד עולה כי 40% מהפניות 1058 הן פניות כלליות, 34% מהפניות 901 הן להזמנת הדרכה, 18% מהפניות 496 הן להזמנת ניידת בטיחות.

יב) ערוצי הפנייה למוקד הלאומי קו החיים

53% מהפונים למוקד פונים באמצעות האתר, 29% פונים באמצעות המייל, 12% באמצעות הואטסאפ ו 6% פונים באמצעות הטלפון.

(ג) תוצרי הסברה ומידע למקומות העבודה למזעור הסיכונים – זיהוי הפערים והליקויים במקומות העבודה שמבצעים מדרכי הבטיחות וניתוח המידע במוקד הלאומי מאפשר להפיק חומרים מקצועיים איכותיים שיסייעו למעסיקים, למומנים על הבטיחות ולעובדים להכיר את הסיכונים והדרכים למזער אותם וכן מידע מקצועי שימנע את הפגיעה ותאונות העבודה או מחלת המקצוע.

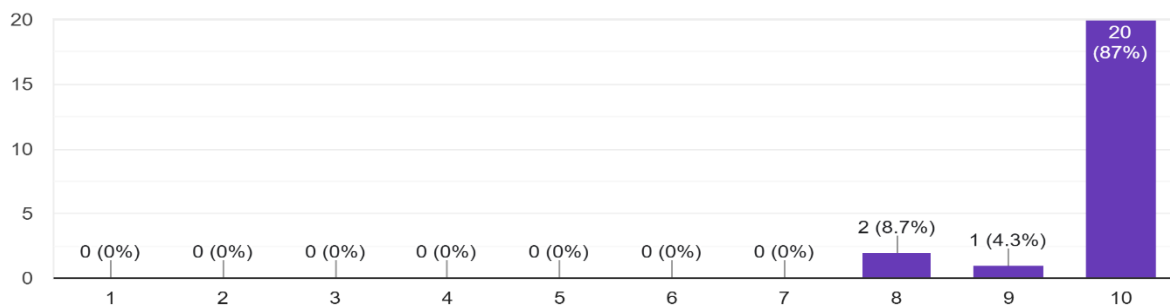
7. סיוע בוועדות להסמכת מנהלי עבודה

(א) בשנת 2025 המוס"ל פעל יחד עם מינהל הבטיחות בשת"פ בוועדות הסמכה למנהלי עבודה שהתקיימו בכל חודש במחוזות המינהל ע"פ תוכנית העבודה של מינהל הבטיחות.

(ב) בשנת 2025 המוס"ל החל בשת"פ עם רשם הקבלנים להדרכת בטיחות לקבלני שיפוצים שקיבלו את הציון 70 ועד 79 ולא עברו את הסף הנדרש שהינו 80 לקבלת סיווג. 2 הדרכות התקיימו, פיילוט והדרכה נוספת. תוצאות המשובים על פערי ידע שלא מועברים במהלך הלמידה במוסדות ההכשרה השונים בתחום הבטיחות בעבודה מלמדות עד כמה הקורס שפותח יחד עם רשם הקבלנים הינו מחוייב לצרכי המקצועיות של קבלני השיפוצים. הציון הממוצע הינו 9.77 מתוך 10.

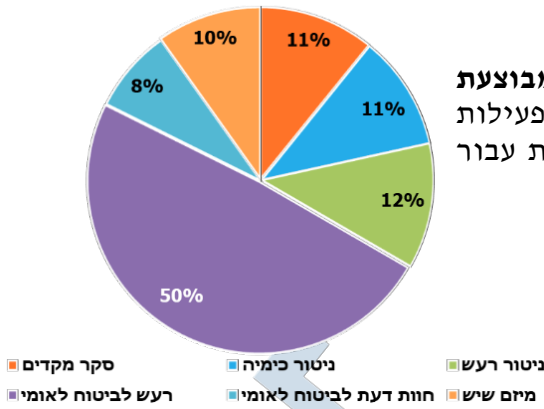
עד כמה היית ממליץ למי שעומד לגשת למבחן הסמכה ברשם הקבלנים לעבור את הקורס הבטיחות? (10 חובה לעבור, לא חייב 1)

23 responses

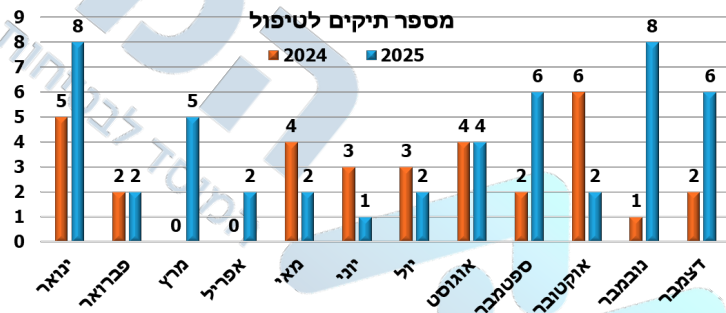
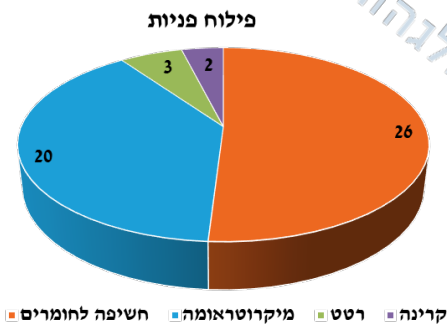
8. גהות

א) פעילות עבור הביטוח הלאומי – מירב פעילות הגהות מבוצעת עבור הביטוח הלאומי, התרשים הבא מציג ש-58% מהפעילות מבוצעת עבור הביטוח הלאומי. שאר הפעילות מבוצעת עבור הכנסות עצמיות לקיום המוס"ל.

ב) שת"פ ביטוח לאומי בשנת 2024 החל פיילוט עם ביטוח לאומי לחוות דעת מקצועית של מומחי הגהות והארגונומיה במוס"ל לתיקי תביעה המוגשים לביטוח לאומי. בשנת 2025 הפיילוט החל לצבור תאוצה והעלה את הרמה המקצועית והידע שמועבר לפקדי התביעות בנוגע לחשיפות הרלוונטיות לתביעה אליהם היה חשוף העובד בתפקידו או בסביבת העבודה שלו.

לאור ההצלחה התקיים מפגש להצגת תוצרים והרחבת המענה לכלל סניפי הביטוח לאומי. האיור הבא מציג את תיקי התביעה שהועברו לטיפול במוס"ל

ג) מיזם הגן על ראותיך – בשנת 2024 ו 2025 המוס"ל קיים פרויקט למזעור הסיכונים לעובדי שיש ומניעת מחלת הסיליקה. הפרויקט התבצע במימון הקרן לתובענות ייצוגיות במשרד המשפטים. במסגרת הפרויקט המוס"ל הכין 2 סרטוני אנימציה, לומדה, הקים אתר מידע, פיתח והפיק חומרי הסברה ויצא לבצע אבחון וניטור ב 240 מפעלי שיש.

לעבור לשקט סיכונים לחי

- אודות סיליקה
- קצת היסטוריה
- מחלת סיליקוזיס
- אמצעים למניעה ולצמצום חשיפה

הגן על הראות שלך

האדם הקטן במסגרת פרויקט 'הגן על הראות שלך' שמחנך על ידי המוסד לביטחון ולגהות ביופן הקרן לתובענות ייצוגיות של משרד המשפטים

באתר אנוסטר חומרים הסברתיים רבים הסיכונים של חשיפה לסיליקה גבוהים בהשוואה לסיכונים אחרים ולכן חשיפת העובדים לחשיפה אפילו על ידי כליהם העובדים בענף זה

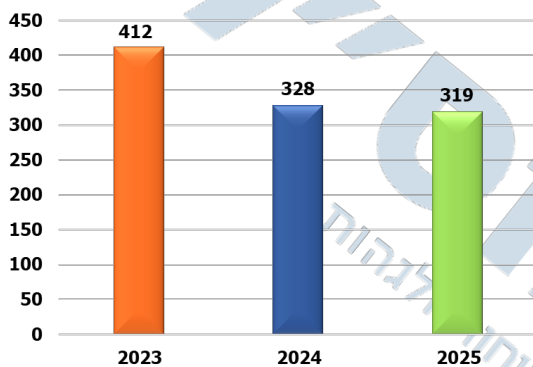
מהו סיליקוזיס?

כין הגורמים: לזמן חשיפה עברית בתעשיית עבוד אבן המסכן ביותר הוא סיליקה בגישת - נזק דו-תוצרי גבוה חופש, חומר חירואל נעזמת בתוך האנשים בגולקוסים ונחשבים מאוד בסיסית הנבדקת בנחשבים חומרים של ענף האבנים סיליקוזיס הוא מחלת ראות המתפתחת עקב נשימת החלקיקים הנקנים ואלו

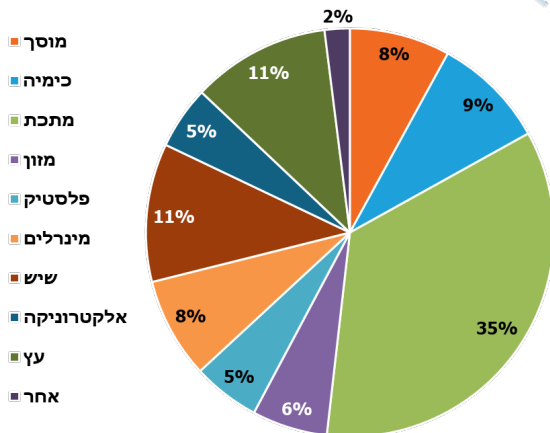

הפעילות	תכנון שנתי	מחלקת גהות	
		ביצוע	
אחוז		מקום עבודה מעל 25 עובדים	מקום עבודה עד 25 עובדים
מיזם שיש	185	62	
סקרים מקדימים	70	31 (41%)	45 (59%)
		76	
ניטור כימיה	50	25 (36%)	45 (64%)
		70	
ניטור רעש	70	30 (37%)	51 (63%)
		81	

ד) **ניטורים ופעילות גהות במקומות עבודה** – בטבלה מוצגים ביצועי תוכנית העבודה ליחידת הגהות נציין כי לאור קשיים לגייס מפעלי שיש לפרויקט הגן על ראותך כפי שהופיע בתוכנית בוצעו פעילויות אחרות ע"י היחידה שהעלו את אחוזי הביצוע לעומת התכנון.

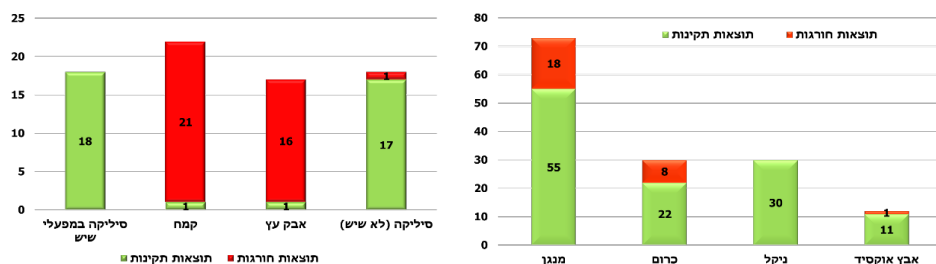
ה) **בדיקות רעש עבור הביטוח הלאומי** – המוס"ל מבצע בדיקות רעש עבור הביטוח הלאומי. תביעות לחשיפה לרעש של הביטוח הלאומי מועברות למוס"ל לביצוע ניטור או הערכה על סמך בדיקות שהתקיימו בעבר לחשיפה לרעש במקרה של התובעת. בגרף המצורף ניתן לראות את מספר הפניות שהתקבלו ב-3 שנים האחרונות. ניתן לראות ירידה בין השנים, הסיבה המשוערת להורדת מספר פניות לביצוע בדיקות רעש - הסתמכות של הביטוח לאומי על תוצאות של בדיקות רעש קודמות.

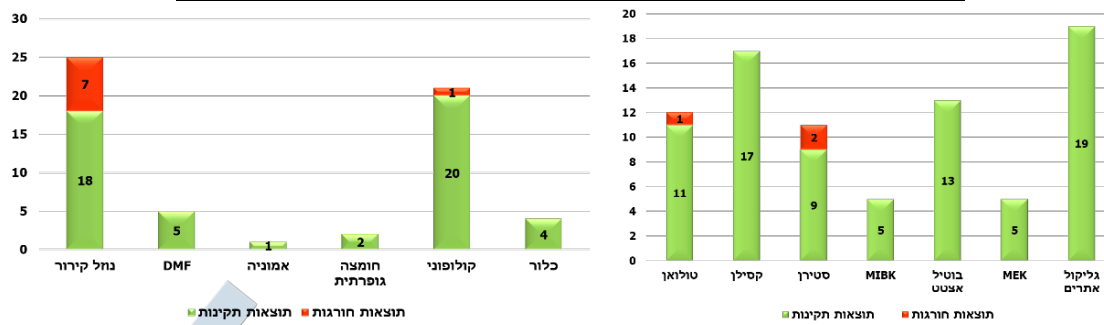
ו) **ניטורים במקומות העבודה** – מניתוח הפעילות עולה כי את מרב העבודה מבצעת יחידת הגהות ב-35% במפעלי מתכת ו-11% במפעלי שיש ובנגריות.

ז) **תוצאות ניטור חריגות** – בביצוע הניטורים במקומות העבודה נמצאו חריגות מעל הרמה המותרת, התרשימים הבאים יציגו את החריגות שנמצאו בענפים השונים. כמענה לפערים שנמצאו, בשנת 2026 המוס"ל יפעל להכנת הסברה למזעור הסיכונים והגברת הידע

תוצאות ניטור חשיפה לחומרי מתכת ואבק

תוצאות ניטור חשיפה לממסים ולגורמים טעוני ניטור אחרים

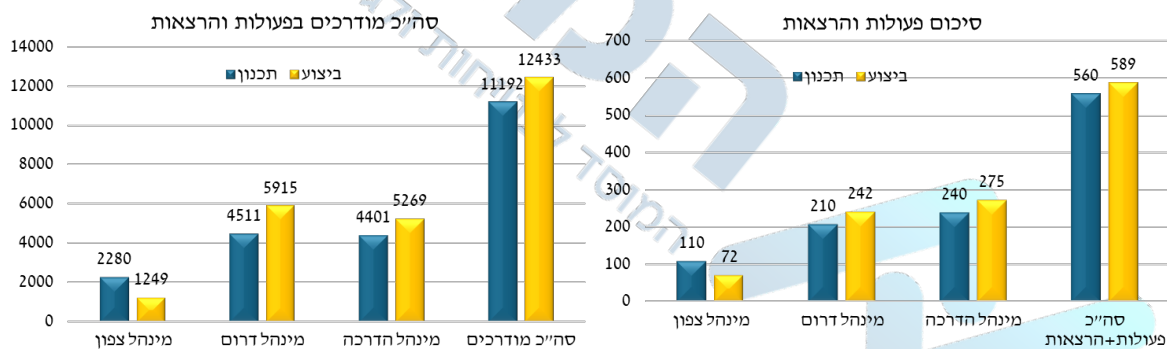

ח) מערכת Scalefit – נרכשה בשנת 2025 ונכנסה לפיילוט, למידה והטמעה במקומות העבודה. המערכת מאפשרת לבצע אבחון סיכונים לשלד שריר ולהוציא דוח שבעזרתו הארגונית יכולה לחנוך את המנהל והעובד למזעור הסיכונים.

9. הדרכה

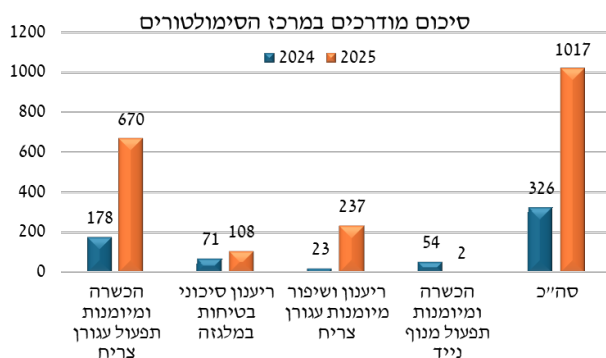
א) קורסים והכשרות

בשנת 2025 חלה עלייה של 5% בפעולות והרצאות 589 לעומת 560 בשנת 2024, כמו כן חלה עלייה של 11% במספר המודרכים במוס"ל 12,433 לעומת 11,192 בשנת 2024.

ב) מרכז סימולטורים

בשנת 2025 חלה עלייה של 315% במספר מודרכים 1,017 לעומת 326 בשנת 2024. כמו כן, חלה עלייה של 65%.

ג) הדרכה לרשויות מקומיות

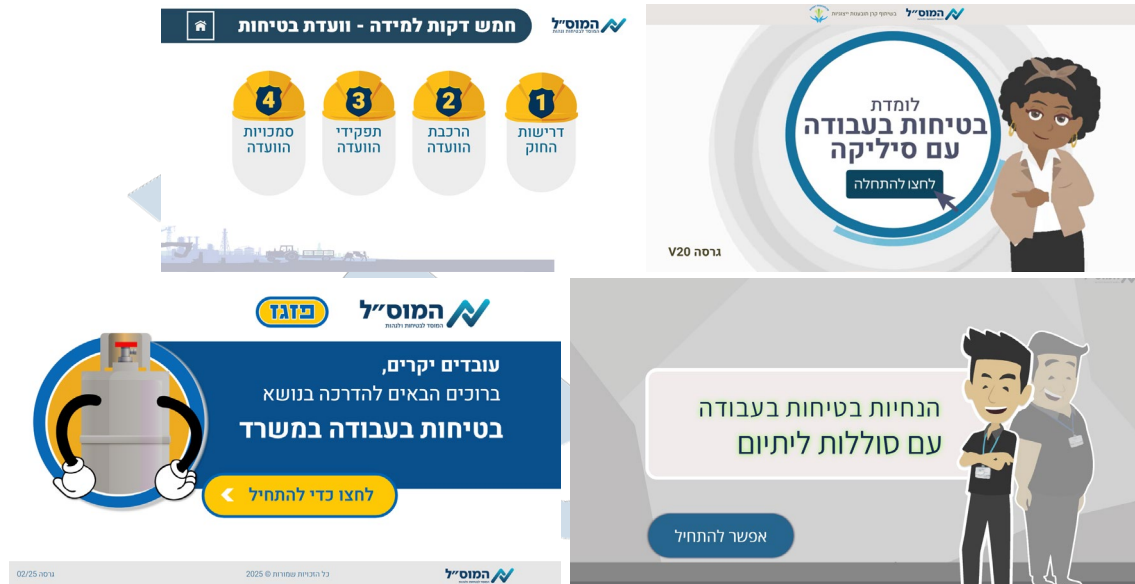
בשנת 2025 פיתח המוס"ל סדנת ניהול סיכונים לרשות מקומית, הסדנא הועברה 6 פעמים במינהלים הקהילתיים של עיריית תל-אביב. כמו כן, המוס"ל פיתח וקיים 4 תוכניות הדרכה יעודיות להנהלה של עיריית ראשון לציון בנושאי ניהול ועדות בטיחות ותחקור אירועי בטיחות בעבודה.

10. פיתוח טכנולוגיות למידה –

המוס"ל שם לעצמו כאסטרטגיה לפתח טכנולוגיות למידה בנושאי הביטחון בעבודה והבריאות התעסוקתית. זאת כדי לקדם את הלמידה הטכנולוגית ולאפשר העברת מידע מקצועי בנגישות ובמקצועיות.

א) בשנת 2025 פותחו 4 לומדות: עבור פרויקט הגן על ריאותך לעובדים בתעשיית השיש "ביטחון בעבודה עם סיליקה, לומדה למקומות עבודה להקמה וניהול וועדת ביטחון, ביטחון בעבודה עם סוללות ליתיום, ביטחון בעבודת משרד לחברת פזגז

ב) למידה מרחוק – לאור הביקוש וקבלת פניות ממקומות העבודה המוס"ל פתח את הלמידה באמצעות לומדות הביטחון בניידות ההדרכה ללמידה מרחוק. מענה זה בא לתת פתרון למקומות עבודה כמו בתעשייה שהם קיימים התנאים ללמידה אישית ולא נדרש להביא את ניידת ההדרכה למקום העבודה.

בשנת 2025 1670 לומדים נכנסו ולמדו בעזרת הלומדה במקום העבודה, 450 מתוכם ביצעו יותר ממסלול למידה אחד (מסלול למידה נמשך כ 30 עד 45 דקות). ובסה"כ בשנת 2025 בוצעו 51 סוגי מסלולי למידה. נכנסו ולמדו במסלולי הלמידה 2668 לומדים.

ג) Moodle – מערכת ניהול הלמידה של המוס"ל נתנה שירות ל- 470 מתאמנים במרכז הסימולטורים. כמו כן, בעזרת המערכת התבצעה למידה מקצועית ע"י 400 חניכים בהכשרות המוס"ל (קורסי ממונים על הביטחון, בודקי מעבדה, חומ"ס ונוספים).

ד) שדרוג תוכנה – בשנת 2025 יחידת הטכנולוגיה והמחשוב הטמיע מיגרצית שירות אקצינג' ל-365.

ה) שדרוג חומרה – בשנת 2025 הוחלפו 20 מחשבים במסגרת סיום מחזור חיים וניהול חכם של ציוד קצה. כמו כן, הוחלפו 8 מחשבי AIO בניידת מספר 1 שנבנתה ב 2019 וכן 4 מחשבים במרכז הסימולטורים שפורקו מניידת 2011 במסגרת סיום מחזור חיים וניהול חכם של ציוד קצה. במסגרת ייעול וחסכון בעלויות הוחלפה מערכת טלפוניה ניחת של חברת בזק במערכת מתקדמת ויכולות טכנולוגיות מתקדמות של חברת פרטנר בעלות נמוכה יותר.

11. הון אנושי

בשנת 2025 המשיך המוס"ל לנהל את ההון האנושי ולשפר את מקצועיותו וכשירותו לביצוע משימותיו לקידום הבטיחות בעבודה ומניעת תאונות עבודה ומחלות מקצוע. בסיום שנת 2025 מעסיק המוס"ל 90 עובדים בחלוקה של 83 תקניים ו 7 עובדים שעתיים.

א) מגדר - המוס"ל מקפיד לעמוד בדרישות החוק הנוגע להעסקה שוויונית ופועל באופן שוטף לקידום שוויון בסביבת העבודה. זאת, מתוך ההכרה בחשיבותו העליונה של ערך השוויון 64 מהעובדים גברים 71% ו 26 עובדות 29%.

ב) עבודת שטח - פעילות המוס"ל מבוצעת ברובה בשטח במקומות העבודה על כן 60 עובדים שהם 67% מבצעים עבודתם בשטח והשאר 30 עובדים שהם 33% תומכים בעובדי השטח לביצוע פעילותם המקצועית.

ג) השכלה - 44 עובדים שהם 49% בעלי תואר ראשון ומעלה, 31 עובדים שהם 34% בעלי תואר טכנאי/הנדסאי ו 15 עובדים שהם 17% בוגרי 12 שנ"ל בדירוג המינהלי.

ד) העסקת עובדים מוגבלות - 19 עובדים שהם 21% הינם עובדים עם מוגבלות.

ה) ייצוג הולם – 3 עובדים חרדים, 3 עובדים מוסלמים, 2 עובדים דרוזים, 2 עובדים בדואים, ו 2 עובדים מהעדה האתיופית.

ו) תנועות – בשנת 2025 נקלטו לעבודה במוס"ל 6 עובדים, 4 עובדים יצאו לגמלאות, 7 עובדים סיימו העסקה.

ז) פיתוח מקצועי – בשנת 2025 המוס"ל פיתח והעביר הכשרה לעובדי המוס"ל לשימוש בכלי בינה מלאכותית לשיפור העבודה.

**המוסד לבטיחות ולגהות
הכתובת שלך לעולם הבטיחות
והבריאות התעסוקתית**

**המוקד הלאומי "קו החיים"
לפניות הציבור
בנושאי בטיחות ושירותי המוס"ל
*9214**

